

EU jogrendszer

2017. október 18.

EU jogrendszer

- I. Kártérítési perek
- II. Az EU és alkalmazottai közötti viták

I. Kártérítési perek

I. Kártérítési perek

Felelősség

- szerződéses (kontraktuális)
- szerződésen kívüli (deliktuális)

I. Kártérítési perek

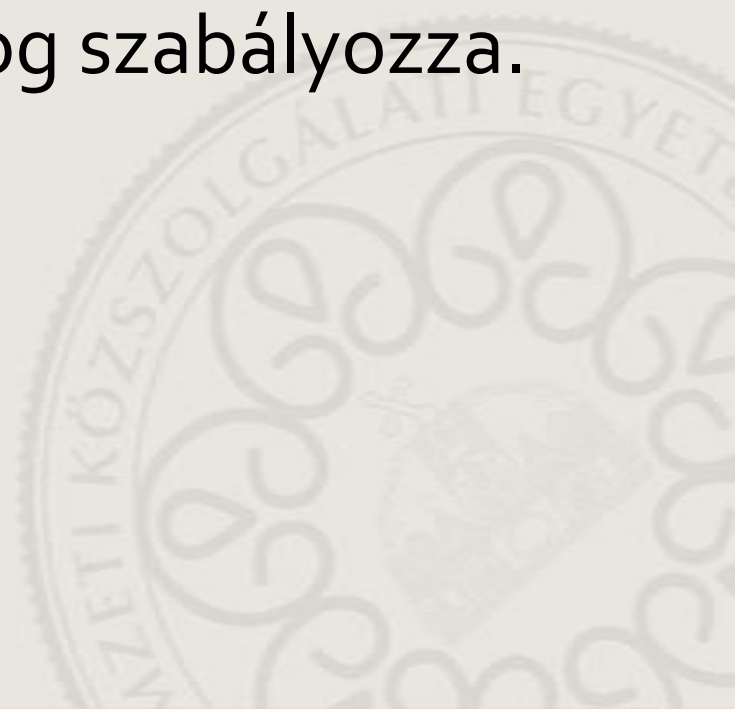
Az Unió kontraktuális felelőssége

- az EU jogi személyiséggel rendelkezik
- jogosult magánjogi és közjogi szerződéseket kötni
- joghatóság
  - ✓ felek akarata
  - ✓ nemzetközi magánjogi szabályok

I. Kártérítési perek

EUMSZ 340. cikk

(1) Az Unió szerződéses felelősségét az adott szerződésre alkalmazandó jog szabályozza.

I. Kártérítési perek

- eljárásra jogosultak: Európai Unió Bírósága, tagállami bíróság, kivételesen harmadik ország bírósága
- választottbíróság

I. Kártérítési perek

EUMSZ 272. cikk:

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az Unió által vagy nevében kötött közjogi vagy magánjogi szerződésekben foglalt választottbíróági kikötés alapján határozatot hozzon.

- első fok: Törvényszék

I. Kártérítési perek

EUMSZ 274. cikk

Az olyan vitás ügyeket, amelyekben az Unió az egyik fél, nem lehet erre hivatkozva kizárni a tagállamok bíróságainak hatásköréből, kivéve ha ezt a hatáskört a Szerződések az Európai Unió Bíróságára ruházzák.

I. Kártérítési perek

- alkalmazandó jog kérdése
  - ✓ felek jogválasztása
  - ✓ az adott szerződést uraló jogrendszer

I. Kártérítési perek

Az Unió deliktuális felelőssége

EUMSZ 268. cikk

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik a 340. cikk második és harmadik bekezdésében említett kártérítési vitákban.

I. Kártérítési perek

EUMSZ 340. cikk

Szerződésen kívüli felelősség esetén az Unió a **tagállamok jogában közös általános elveknek** megfelelően megtéríti az intézményei vagy alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károkat.

A második bekezdéstől eltérve, a **tagállamok jogában közös általános elveknek** megfelelően az Európai Központi Bank köteles megtéríteni az általa vagy alkalmazottai által feladataik ellátása során okozott károkat.

I. Kártérítési perek

Az EU intézményei, alkalmazottai által feladataik teljesítése során okozott károk megtérítéséhez több feltétel együttes teljesülése

- a magatartás jogellenessége
- tényleges károsodás
- a magatartás és a kár közötti ok-okozati összefüggés

I. Kártérítési perek

Jogellenes magatartás

- passzív tevékenység
- mulasztás
- aktív cselekmény

I. Kártérítési perek

- az uniós tevékenységet gyakorlók jogsértő magatartása
  - ✓ uniós szervek eljárásainak hibája
  - ✓ uniós alkalmazottak munkaköri kötelezettségének teljesítése közben elkövetett jogsértés
- jogi aktus
  - ✓ egyedi aktusok (határozatok)
  - ✓ általános joghatású jogszabályok

I. Kártérítési perek

Uniós alkalmazott egyedi jogsértése

- uniós tisztviselő jogsértése, amivel kötelezettségei teljesítése közben kárt okoz
- nem tanúsítja az adott helyzetben megkívánt gondosságot

I. Kártérítési perek

Jogsértő egyedi aktus

- semmissé nyilvánítási per
- mulasztás per

I. Kártérítési perek

Jogalkotás

- Schöppenstedt-ügy (5/71.)
  - ✓ egy magánfél perelheti a közösségi jogalkotó szervet, ha az az általa alkotott jogszabállyal kárt okoz

I. Kártérítési perek

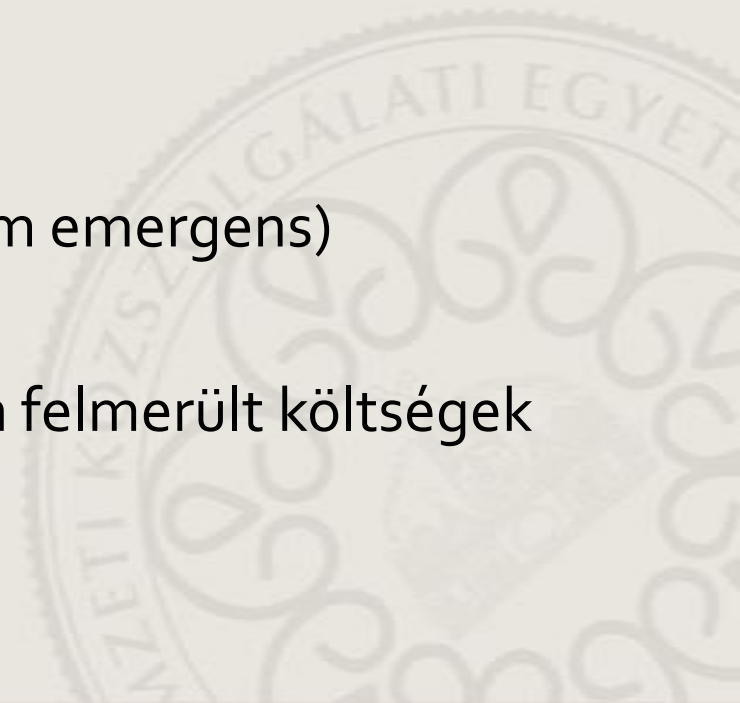
Felelősség jogszerű magatartás esetén

- kártalanítás
- szigorú feltételek!
  - ✓ a kár rendkívüli: meghaladja az érintett gazdasági ágazatban végzett tevékenységekhez fűződő gazdasági kockázatok korlátait
  - ✓ a kár különleges: a gazdasági szereplők egy csoportját a többi szereplőhöz viszonyítva aránytalanul érinti

I. Kártérítési perek

Kár

- teljes kártérítés elve
- valós, bizonyos, meghatározó
- 3 eleme
  - ✓ ténylegesen felmerült kár (damnum emergens)
  - ✓ elmaradt haszon (lucrum cessans)
  - ✓ a kár elhárítása, enyhítése körében felmerült költségek

I. Kártérítési perek

Okozati összefüggés

- kizárólagos és azonnali
- a kár közvetlenül az intézmény magatartásából adódik
- a kár kellő közvetlenséggel visszavezethető az érintett intézmény jogellenes magatartására

II. Az Unió és alkalmazottai közötti viták

II. Az Unió és alkalmazottai közötti viták

EUMSZ 270. cikk

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az **Unió és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben** az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett.

II. Az Unió és alkalmazottai közötti viták

- az EUB hatáskörrel rendelkezik bizonyos uniós szervek, hivatalok, Európai Beruházási Bank és azok alkalmazottai között felmerülő jogvitákban is
- első fok: Törvényszék

II. Az Unió és alkalmazottai közötti viták

A munkaügyi jogviták 2 csoportja:

1. munkaügyi
2. tb rendszerrel kapcsolatos

jogviták

III. További eljárások

III. További eljárások

- az uniós szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos keresetek
  - ✓ Belső Piaci Harmonizációs Hivatal
  - ✓ Közösségi Növényfajta-hivatal

ellen indított eljárások, amelyek szellemi tulajdonra vonatkozó szabályok alkalmazásával kapcsolatosak

III. További eljárások

EUMSZ 273. cikk

A Bíróság hatáskörrel rendelkezik a tagállamok között felmerülő, a Szerződések tárgyával összefüggő vitás ügyekben, ha az ilyen ügyeket a felek egy külön megállapodás alapján elé terjesztik.